

Riktlinje för riksfärdtjänst

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

Metadata om dokumentet

Dokumentnamn Riktlinje för riksfärdtjänst		Dokumenttyp Riktlinje	Omfattar Kommunen
Beslutsinstans Kommunstyrelsen	Dokumentansvarig Handläggare	Publicering www.sala.se , intranät	

Beslutad/datum	Översyn bör göras 20XX-XX-XX	Klassificering 1.3.1.?	Diarienummer 2017/330
Relation	Ersätter Riktlinjer för handläggning av särskild kollektivtrafik i Sala kommun, KS 2015-09-08, Dnr 2015/152/2		Författningssamling

INNEHÅLL

1. BAKGRUND	4
2. GRUNDER FÖR RIKSFÄRDTJÄNST	5
2.1 Rätt till riksfärdtjänst	5
2.2 Särskilt om riksfärdtjänst för barn och unga	5
3. PRÖVNING AV TILLSTÅND TILL RIKSFÄRDTJÄNST	6
3.1 Ansökan om riksfärdtjänst	6
3.2 Handläggning av riksfärdtjänst	6
3.3 Handläggning med förtur	6
3.4 Avsaknad av allmänna kommunikationer	6
4. TILLSTÅNDETS OMFATTNING	7
4.1 Färsätt	7
4.2 Längd på tillstånd	7
4.3 Ledsagare	7
4.4 Särskilda behov	8
5. BOKNING AV RIKSFÄRDTJÄNSTRESOR	9
5.1 Bokning av resa	9
5.2 Anpassning av restid	9
5.3 Avbokning av resa	9
6. ÖVRIGA VILLKOR	10
6.1 Område för riksfärdtjänstresor	10
6.2 Bagage	10
6.3 Hjälpmedel	10
6.4 Legitimation vid resa	10
6.5 Avgifter	10
BILAGA 1 - LAG (1997:735) OM RIKSFÄRDTJÄNST	11
BILAGA 2 - FÖRORDNING (1993:1148) OM EGENAVGIFTER VID RESOR MED RIKSFÄRDTJÄNST	13

1. BAKGRUND

Om du ska resa inom Sverige men utanför Sala kommuns färdtjänstområde kan det vara aktuellt med riksfärdtjänst. Riksfärdtjänst är till för personer som har omfattande funktionsnedsättningar och som till följd av dessa måste resa på ett dyrare sätt än andra.

Personers rätt till riksfärdtjänst regleras i Lag (1997:735) om riksfärdtjänst. I dessa riktlinjer kan du läsa vad som gäller för riksfärdtjänsten i Sala kommun. Riktlinjerna kan ge information om riksfärdtjänst både till personer som ansöker om tillstånd och till personer som redan har tillstånd för riksfärdtjänst. Varje persons ansökan om riksfärdtjänst ska behandlas rättvist och lika. Riktlinjerna är en hjälp i detta arbete.

2. GRUNDER FÖR RIKSFÄRDTJÄNST

Riksfärdtjänst är till för personer som har en stor och varaktig funktionsnedsättning, och som till följd av den måste resa på ett mer kostsamt sätt än andra personer.

2.1 Rätt till riksfärdtjänst

Grundläggande kriterier för att beviljas riksfärdtjänst är att:

- Den sökande är folkbokförd i Sala kommun.
- Den sökande måste resa på ett dyrare sätt på grund av en stor och varaktig funktionsnedsättning.
- Den sökandes funktionsnedsättning medför att han eller hon inte kan resa självständigt med allmänna kommunikationer med den hjälp som transportföretag kan ge.
- Ändamålet med resan är rekreation, fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet.
- Resan görs inom Sverige från en kommun till en annan.
- Resan inte bekostas av det allmänna.

Sökandes funktionsnedsättning ska vara bestående i minst sex månader. Som normalkostnad räknas priser för det allmänna färdmedel som trafikerar sträckan.

2.2 Särskilt om riksfärdtjänst för barn och unga

Om den som söker riksfärdtjänst är under 18 år prövas hans eller hennes rätt till riksfärdtjänst i förhållande till barn utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder. Ett yngre barn reser vanligtvis inte längre resor på egen hand utan sällskap av vuxen. Barn med funktionsnedsättningar kan i många fall resa med allmänna kommunikationer tillsammans med vuxen och den hjälp som trafikföretag ger. Ett tillstånd för riksfärdtjänst kan beviljas i de fall en resa till följd av den sökandes funktionsnedsättning inte kan genomföras på det sättet.

3. PRÖVNING AV TILLSTÅND TILL RIKSFÄRDTJÄNST

Varje prövning är individuell och görs av handläggare. För att få rätt att resa med riksfärdtjänst måste den bli dyrare än en resa med allmänna kommunikationer på grund av resenärens funktionsnedsättning.

3.1 Ansökan om riksfärdtjänst

Ansökan om riksfärdtjänst ska ske skriftligt på särskilt avsedd blankett. Handlingar som den sökande själv vill åberopa för att styrka funktionsnedsättning ska lämnas in av den sökande. Innan ansökan prövas har handläggare rätt att, via sökande, begära in utlåtande/specialistutlåtande eller på annat sätt skaffa sig kunskap om den sökandes förhållanden. Ansökan ska komma in senast tre veckor före planerat avresedatum. Det kan ställa krav på att ansökan ska inkomma tidigare under vissa perioder, exempelvis vid större helger.

3.2 Handläggning av riksfärdtjänst

Handläggning av ett ärende sker enligt bestämmelserna i Förvaltningslagen (1986:223). När ett beslut fattas meddelas detta skriftligen till den sökande. Varje beslut om avslag innehåller information om hur beslutet kan överklagas. Om en sökande behöver auktoriserad tolk i samband med utredning ordnar och står alltid myndigheten för detta. Tolk anlitas via en tolkförmedling.

3.3 Handläggning med förtur

I vissa fall kan ett ärende handläggas med förtur. De ärenden som behandlas med förtur är när riksfärdtjänstresan rör begravning för närstående eller när resan görs för att träffa närstående med svår sjukdom. Ansökan som kommer in för sent ger inte skäl för förtur.

3.4 Avsaknad av allmänna kommunikationer

Ett tillstånd till riksfärdtjänst beviljas inte på grund av att allmänna kommunikationer saknas på viss sträcka eller vid viss tid. Detta då prövning utgår från personens funktionsnedsättning och de allmänna kommunikationer som går till orten personen ansökt till.

4. TILLSTÅNDETS OMFATTNING

Ett tillstånd för riksfärdtjänst kan beviljas för resa med allmänna kommunikationer med ledsagare, personbil eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon. Av beslutet ska tillståndets omfattning och färd sätt framgå.

4.1 Färd sätt

Tillstånd beviljas för det färd sätt som med hänsyn till sökandens funktionsnedsättning och övriga omständigheter medför lägst kostnad för kommunen. När handläggaren prövar rätten till riksfärdtjänst beaktar han eller hon om de allmänna kommunikationer som trafikerar sträckan är anpassade för personer med funktionsnedsättning.

Resor med riksfärdtjänst kan endast göras med allmänna kommunikationer eller fordon som personbil eller särskilt anpassat fordon.

4.2 Längd på tillstånd

Ett tillstånd för riksfärdtjänst kan gälla för enstaka resor tur och retur.

4.3 Ledsagare

Ledsagare innebär att resenären får ta med sig en person på resan utan kostnad. Resenären får själv ordna en ledsagare.

Ledsagare vid resa med allmänna kommunikationer

Vid riksfärdtjänstresa med allmänna kommunikationer beviljas resenären alltid en ledsagare. Det ställs krav på att resenären ska ta med sig en ledsagare. Detta beror på att resan måste bli dyrare än en vanlig resa för att riksfärdtjänst ska kunna beviljas. Medföljer inte ledsagare uppfylls inte det kravet då ingen extra reskostnad tillkommer. Det är inte heller möjligt att bli beviljad resa med färdtjänstfordon för att resenären inte har någon ledsagare.

Ledsagare vid resa med personbil/särskilt anpassat fordon

Om funktionsnedsättningen gör att resenären har behov av hjälp under själva resan utöver den service som föraren kan ge kan han eller hon få rätt att ta med sig ledsagare. Den som är ledsagare ska kunna bistå med den hjälp som resenären behöver under resan.

4.4 Särskilda behov

Det finns fall där resenären till följd av sin funktionsnedsättning är i behov av exempelvis särskild placering i fordonet eller undantag från samplanerade resor. Detta kallas särskilda behov och dessa behöver personen ansöka om specifikt. Handläggaren kan behöva begära in kompletterande medicinskt underlag i samband med en sådan prövning.

5. BOKNING AV RIKSFÄRDTJÄNSTRESOR

När resenären får beslut om tillstånd till riksfärdtjänst följer det med information om hur resan är bokad. Det är inte möjligt att resa och i efterhand ansöka om riksfärdtjänst och kostnadsersättning.

5.1 Bokning av resa

En person som beviljats riksfärdtjänst bokas resan hos Riksfärdtjänsten Sverige AB. På beställningen samordnas de resor som ska utföras.

Riksfärdtjänsten Sverige AB kan ställa krav på att resor ska bokas tidigare under vissa perioder, exempelvis vid större helger.

5.2 Anpassning av restid

Om en resa görs med samåkning ska den extra restid som samåkningen medför vara rimlig i förhållande till allmänna färdmedel. Avrese- och ankomsttider kan förskjutas upp till sex timmar från önskad tid.

5.3 Avbokning av resa

Om resenären vill avboka en beställd resa måste detta göras hos Riksfärdtjänsten Sverige AB på telefonnummer 016-15 05 50 vardagar kl. 08:00-16:30. Akuta avbokningar görs på helgdagar mellan kl. 08:00-17:00 (lunchstängt kl. 12.00-13.00) och besvaras på telefonnummer 016-15 05 58. Akuta avbokningar övrig tid sker direkt hos respektive taxibolag, flyg- eller tågoperatör (information skickas med biljetterna hem till resenären).

6. ÖVRIGA VILLKOR

I ett tillstånd för riksfärdtjänst ingår vissa villkor för resan. De vanligaste villkoren förklaras nedan. När en person blir beviljad riksfärdtjänst får han eller hon informationsmaterial tillsammans med beslutet om riksfärdtjänst.

6.1 Område för riksfärdtjänstresor

En riksfärdtjänstresa kan genomföras från en kommun till en annan kommun inom Sverige.

6.2 Bagage

Med bagage avses allt som resenären medför som inte är hjälpmedel. En riksfärdtjänstresenär får ta med sig två kollin/väskor på resan.

6.3 Hjälpmedel

Med hjälpmedel avses produkter som förskrivits för att kompensera för funktioner som är nedsatta. Resenären får ta med sig de hjälpmedel som behövs för att genomföra resan med beviljat färd sätt.

6.4 Legitimation vid resa

För att säkerställa att det är rätt person som reser ska han eller hon kunna uppvisa giltig fotolegitimation. Detta gäller för resenärer som är över 20 år.

6.5 Avgifter

Vid resa med riksfärdtjänst ska tillståndshavaren betala en egenavgift som motsvarar normala reskostnader med allmänna färdmedel. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om dessa avgifter.

Riksfärdtjänsten Sverige AB skickar inbetalningskort för egenavgiften tillsammans med biljetter för resa med tåg, flyg och båt till resenär. Vid resa med personbil eller särskilt anpassat fordon betalas egenavgift kontant till chaufför i bil.

Ledsagaren betalar inget för sin resa.

BILAGA 1 - LAG (1997:735) OM RIKSFÄRD TJÄNST

1 § En kommun skall på de villkor som anges i denna lag lämna ersättning för reskostnader för personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt.

2 § Med dem som ansvarar för kollektivtrafik i länet och regional kollektivtrafikmyndighet avses i denna lag detsamma som i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik. *Lag (2010:1067).*

3 § Kommunens uppgifter enligt denna lag fullgörs av den eller de nämnder som kommunfullmäktige bestämmer. Kommunen får, efter överenskommelse med landstinget, om det hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet. *Lag (2010:1067).*

Tillstånd till riksfärdtjänst

4 § Riksfärdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det. Frågor om tillstånd prövas av kommunen där den sökande är folkbokförd eller, om kommunens uppgifter enligt denna lag överlåtit till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet, av denna myndighet (tillståndsgivaren). *Lag (2010:1067).*

5 § Tillstånd skall meddelas om 1. resan till följd av den sökandes funktionshinder inte till normala reskostnader kan göras med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare, 2. ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet, 3. resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun, 4. resan görs med taxi, ett för ändamålet särskilt anpassat fordon eller med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare, och 5. resan inte av någon annan anledning bekostas av det allmänna.

Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder. *Lag (2006:1115).*

6 § Om den som söker tillstånd till riksfärdtjänst behöver ledsagare under resan, skall tillståndet gälla även ledsagaren.

7 § Tillstånd till riksfärdtjänst får förenas med föreskrifter om färdsätt.

Avgift

8 § Vid resa med riksfärdtjänst skall tillståndshavaren betala en avgift (egenavgift) som motsvarar normala reskostnader med allmänna färdmedel. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om dessa avgifter. Ersättning för en riksfärdtjänstresa lämnas med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan reskostnaden och egenavgiften. Ersättning för ledsagarens resa skall dock motsvara kostnaden för resan. Ersättningen betalas till den som utfört transporten eller till den som har betalat transporten. Beslut om ersättning meddelas av tillståndsgivaren.

Återkallelse av tillstånd m.m.

9 § En tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd att anlita riksfärdtjänst om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter som gäller för riksfärdtjänsten. Föreskrifter får ändras, om ändrade förhållanden föranleder det.

Handläggning av ärenden m.m.

10 § Har upphävts genom *lag (2010:1067)*.

11 § Trots sekretess får en tillståndsgivare lämna ut uppgifter om enskildas personliga förhållanden till en beställningscentral för transporter eller en trafikutövare, om uppgifterna behövs för att samordna resor.

12 § Personer som är eller har varit verksamma inom enskild verksamhet som bedrivs yrkesmässigt och som omfattas av denna lag får inte obehörigen röja vad de i verksamheten fått veta om någons personliga förhållanden.

Överklagande

13 § Tillståndsgivarens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2010:1067)*.

Övergångsbestämmelser

1997:735

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998, då lagen (1993:963) om kommunal riksfärdtjänst skall upphöra att gälla. I fråga om beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller den gamla lagen. Den nya lagen skall dock från och med den 1 januari 2000 tillämpas på tillstånd till riksfärdtjänst som har meddelats före ikraftträdandet, *Lag (1999:339)*.

BILAGA 2 - FÖRORDNING (1993:1148) OM EGENAVGIFTER VID RESOR MED RIKSFÄRD TJÄNST

1 § I denna förordning meddelas föreskrifter om beräkningen av den egenavgift som tillståndshavaren enligt 8 § lagen (1997:735) om riksfärdtjänst skall betala vid resa med riksfärdtjänsten. Förordning (1997:782).

2 § Oavsett vilket färdmedel som faktiskt används skall det kortaste vägvärdet mellan de orter där resan börjar och slutar läggas till grund för beräkningen av egenavgiften. Vid båtresa skall det kortaste avståndet mellan hamnarna räknas som vägvärdet. Vid resa till och från Gotland skall för sjösträckan följande vägvärdet gälla: Nynäshamn-Visby 150 kilometer, Oskarshamn--Visby 120 kilometer.

3 § Egenavgiften skall uppgå till följande belopp.

<i>Vägvärdet i kilometer</i>	<i>Egenavgift i kronor</i>
0-100	105
101 - 125	130
126 - 150	165
151 - 175	195
176 - 200	220
201 - 225	255
226 - 250	275
251 - 275	300
276 - 300	320
301 - 350	370
351 - 400	420
401 - 450	455
451 - 500	480
501 - 600	535
601 - 750	600
751 - 1 000	655
1 001 - 1 250	680
1 251 - 1 500	700
1 501 och längre	755

Resenärer under 26 år och studerande som innehar Centrala studiestödsnämndens rabattkort eller Sveriges Förenade Studentkårs studentkort skall betala 70 procent av egenavgift, Förordning (1996:1094).

Riktlinje för riksfärdtjänst i Sala kommun

SALA KOMMUN

Telefonnummer: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

